

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Defensio Abbatiae Imperialis S. Maximini

Zyllesius, Nicolaus

Treveris, 1638

§ II. Dicta à voti auctore in secunda quæstione ab eo proposita refutantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14268

s. II. Dicta à voti auctore in secunda quæstione ab eo proposita refutantur.

Art. 1. Qua ratione Archiepiscopo datum sit mandatum de inuestiando Abbate, nomine & loco Cæsaris & Imperij.

Ioannes Archiepiscopus, Anno Millesimo, quadringentesimo, nonagesimo quinto, sciens & agnoscens se in Iurisdictionali Dominio, alijsque Regalibus siue feudis erga Maximinianum Cœnobium nihil habere, sed illa imperialia esse feuda, & ab Imperatoribus imperioque per ipsum Cœnobium teneri, contentus fuit sibi per Imperatorem Maximilianum I. concedi, ut ipse Archiepiscopus eiusque Successores possent deinceps Abbates eiusdem Cœnobij de ipsdem Regalibus feudisque Imperatoris Imperijque nomine ac autoritate, & à parte eorundem Imperatorum infeudare, inuestituræve conferre siue renouare.

De illa concessione scripsit Imperator ad Abbatem tunc temporis Ottonem litteras datas Vormatiæ, vltimâ mensis Iulij, anno Millesimo quadringentesimo nonagesimo quinto, per quas indicat Imperator eidem Abbati, se, ut supra, concessisse ante memorato Ioanni Archiepiscopo cognato suo, ut ipsius Imperatoris & suorum in Imperio Successorum ac Imperij nomine, & à parte ipsorum, Abbates de Regalibus, feudis & temporalibus, quæ à sacro Imperio mouebant ac tenebantur, infeudaret, mandat in simul Imperator eidem Abbati, ut ad denunciationem eiusdem Archiepiscopi Ioannis, ipse Abbas eadem sua ac sui Cœnobij Regalia, feuda, temporalitates ab eodem Archiepiscopo, à parte ipsius Imperatoris & Sacri Imperij accipiat, & ut illi ipsius Imperatoris vice præstet solitum Iuramentum.

In quibus sanè expressè continetur, feuda illa nomine Imperatoris infeudanda siue inuestienda, esse Sacri Imperij feuda ab Imperatore Imperiove ad Abbates Cœnobiumque procedentia, ab Imperatoribus inuestituræ dari, ipsis vicissim fidem siue fidelitatis Iuramentum ab Abbatibus rependi.

Quas quidem litteras cum dictus Abbas Otto recepisset, ac deliberatione habita reperisset in eis nihil contineri, per quod sui Cœnobij Iuribus præiudicium fieret, quippe, cum etiam iure permittente possent etiam nolentibus Vassallis inuestituræ per procuratores tradi. *tit. per quos fiat inuestit. cap. in vssibus feudorum.* Immo quoad ea inuestitio ab Archiepiscopis pro Imperatore Imperiove exequenda in Commodum Cœnobij vergeret, eo quod istius ope eximeretur Abbatia istis incommodis, sumptibus, dispendijs, quæ ad quærendas in aulâ longe distitâ easdem Inuestituræ impèderentur, scrupulum nullum reperit, cur non eandem inuestituram Imperatorum Imperijque nomine & autoritate tradendam ab Archiepiscopo reciperet, simulque forma consueta in eius manibus fidei Iuramentum Imperatori Imperioque præstaret, vti & de facto recepit præstititque.

De quo actu, in forma qua supra, expedito, idem Archiepiscopus confessorias reuerforialesque litteras eidem Abbati tradidit, per quas fatetur, asseritque Monasterium S. Maximini *insigne Sacri Romani Imperij membrum existere*, se eidem Abbati Regalia, Temporalia & feuda, Regis nomine & autoritate præ-

fito prius fidelitatis, subiectionis & obedientiæ Iuramento debito ac consueto concessisse, ipsumque de iisdem infeudasse & inuestiuisse, eadem Regalia, Temporalia & feuda Monasterij ab eodem sacro Imperio per Abbates Monasteriumque haberi ac teneri, decernit eodem nomine & autoritate vt Abbas in omnibus & singulis suis, & Monasterij sui oppidis, suburbiis, vicis, castris &c. Regalia, temporalia & feuda huiusmodi cum suis honoribus, præminentijs & attinentijs quibuscunque mero quoque & mixto Imperio ac exercitio Iurisdictionis temporalis habeat & exercent, illisque vt valeat, quemadmodum sui prædecessores Abbates habuerunt & exercuerunt, illisque vsi sunt, seu habere & exercere, & vt quomodolibet potuerunt & debuerunt; Mandat præterea nomine & autoritate supradictis, vniuersis & singulis Vafallis & fidelibus Comitibus, Baronibus & Officialibus, ciuibus ac subditis quibuscunque sæpediti Monasterij, cuiuscunque dignitatis, gradus &c. quatenus præfato Abbati, tanquam vero, naturali, recto, ordinario & legitimo suo Domino in omnibus & singulis Regalia, Temporalia, & feuda huiusmodi, merum quoque & mixtum Imperium ac temporalis Iurisdictionis exercitium, seu alia præmissa quomodolibet concernentibus debite & reuerenter obediant & pareant in omnibus, &c.

Eadem inuestiendi forma continuata ac obseruata fuit non interrupta serie in omnibus & quibuscunque Abbatibus, Ottonis Successoribus, vsque ad Ioannem Isenburgicum Archiepiscopum, sub quo principium accepit ille processus in Camerâ Imperiali ventilatus, in cuius deliberatione prætenditur compositum fuisse illud votum.

Sed particulariter ac notabiliter ab ipso Ioanne Isenburgico Archiepiscopo simul ac Abbatia Commendatario eadem forma obseruata fuit, in cuius infeudationis, receptique Iuramenti instrumentis sub Num. 56. & 57. multa præclara continentur: nempe quòd tanquam Imperatoris Imperiij Commiffarius, item, quòd vi mandati ab Imperatore recepti, inuestituram tradat, vicissimque fidem recipiat, quòd *Insigne Sacri Romani Imperij membrum* existat, Item quòd eadem Regalia, Temporalia, feuda ab eodem Imperio per Abbates Monasteriumque habeantur ac teneantur.

Sed & præter cætera notabilis, est forma ipsa Iuramenti in altero ex binis eiusdem Isenburgici instrumentis sub Num. 57. inserta, quæ planè conformis est isti formæ, quam ediderunt Maximiniani inter sua documenta N. 52. notata:

Videbis enim illa in fidem promitti, sponderi ac Iurari in manibus Archiepiscopi recipientis (nomine & à parte, & ex mandato Imperatoris) non ipsi Archiepiscopo, sed Imperatori Imperioque, ex quo sanè insignis iniquitas arguitur istius formæ fictæ ac mutatæ, quam scriptor ausus fuit suo libello insere sub lit. H. 1.

Intelligit ista, voti auctor, quicumque ille sit, & manus cogitur dare veritati in tam clara luce: & quis ita sit peruicax, qui non det? cogitur, velit, nolit, agnoscere, verè Imperij esse feuda, ab Imperatoribus Imperioque per infeudationem ad Maximinianos profecta, ad Imperium Imperatoremque itidem per fidelitatem relata ac recognita.

Videt etiam incompatible esse, quòd Archiepiscopus infeudet non suo, sed Imperatoris nomine, siue quòd idem est, quòd Archiepiscopus planè non infeudet, sed Imperator, & quòd nihilominus Archiepiscopus sit Dominus feudi. Itaque hic sudat, anhelat, textum torquet, vellicat, conglomerat congeries in formes, sine capite, sine sensu, quæ nec vllus, nec ipse intelligat, se

vertit in mille partes, fingit Chimæras, monstra contradictionum parit, vt hoc faltem impetret, quod per infeudationem Imperatoris nomine, non censeantur Archiepiscopi renuntiâsse iuri dominii, quod illos ante Impetrationem illam Maximiliani I. habuisse præsupponit, in quo sanè, quod ille edicit, suscipit laborem frustrancum, quod sublequentibus rationibus ostenditur.

Art. 2. Quòd frustra suspiciatur à voti auctore labor, dum probare conatur Archiepiscopus non abdicâsse à se Monasterij dominium per Impetrationem Diplomatis Maximiliani I. Imperatoris.

ITaque pro summa, & fulcro totius rei, hanc quæstionem proponit voti auctor à se discutiendam, *An ipsa confessio (verba cuius ponimus) Archiepiscopi, qua fatetur se Regalia conferre Abbati non suo, sed Imperatoris nomine, item quod membrum Imperij sit, an ista confessio sit contraria dominio & proprietati, tum & possessioni Monasterij quam præten dit Archiepiscopus prædictus, vt si ante dominium cum possessione, aut alterutrum horum habuerit, vt per hoc abdicatum à se videri debeat: id enim (addit) si ita sit, frustra à nobis suscipitur labor.*

Suscipitur sanè, non solum ob hoc quod ais, sed quia prius est, vt probes Archiepiscopum habuisse dominium, quàm vt de eiusdem renunciatione aut abdicacione saluandâ labores.

At: an illud probes, testabuntur illa, quæ hætenus in probationibus Maximiliani status ac in refutationibus præten sorum Archiepiscopalium diplomatum: siue Conradinum illud sit, siue Fridericianum, siue quodcunque aliud factis superque deducta sunt, neque hîc repetimus, patent suo loco, ac docent non solum quàm non probet Archiepiscopus, sed quàm apertè irrefragabiliterque Status Monasterij contra illum probetur, ad quas probationes ne verbo responsum est per ipsum voti auctorem, sed & præterea:

Art. 3. Ex eo quòd Archiepiscopi fatentur se Regalia & inter illa Iurisdictionem Abbati conferre, siue eorundem Inuestituras renouare non suo sed Imperatoris Imperijq; nomine, probatur Archiepiscopus eorundem Dominos non esse, sed Imperatorem Imperiumq;.

DIximus inuestituras renouare, neque enim de prima illa inuestitura siue infeudatione, quæ in ipsa prima feudorum donatione vi Originarij feudalis contractus Maximilianis pridem tradita fuit, quæstio aut tractatio est, sed de infeudationis inuestiturarumque renouationibus, quas ad hominum mutationes fieri contingit, quæ renouationes nequidquam noui dant, sed feudum hætenus constitutum confirmant.

Illas infeudationes, siue inuestiturarum renouationes ad Abbatum mutationes peragit Archiepiscopus, Imperatoris nomine, vt dictum est, & vt illas eodem nomine facere posset à Maximiliano I. impetrauit. Studet voti auctor ostendere per illas renouationes, Archiepiscopos non renuciâsse iuri dominij,

si aliquod antea habere potuerant, verum quidquid sit de effectu, quoad abdicationem siue renunciationem, quæ, vtrum, & quando ex actu contrario inducatur, passim à DD. tractatur, de quo non opus est hîc in longam disceptationem ingredi: illud contendimus ac sustinemus, impetrationem illam ac factum infeudandi Archiepiscoporum, hoc operari, vt probet Dominos illos non esse, Iurisdictionisque aut aliorum Regalium vel feudorum ad Maximinianos pertinentium dominum, neque habuisse, neque habere.

Quia (vt clarum est) dum Archiepiscopus Maximinianum Abbatem inuestit de Iurisdictionibus eius mero ac mixto Imperio, Imperatoris Imperijue nomine, non ipse Archiepiscopus, sed Imperator inuestire censetur. *text. in cap. Inuestitura §. sed etiam. tit. per quos fiat inuestit. in vsib. feudor.* his verbis: *Sed vtrum ipse, vel alius pro te inuestituram faciat, vel suscipiat nihil interesse putamus. Text. in l. quod meo ff. de acquir. vel amit. poss.* his verbis, *Nec idem est possidere, & alio nomine possidere, nam possidet cuius nomine possidetur, &c. cum similibus.*

Vnde sequitur, quod non Archiepiscopus, sed Imperator Iurisdictionis feudorumque Maximinianorum Dominus sit, quia Dominus est is, à quo inuestitura proficiscitur, *c. per quos fiat inuestitura. & passim in vsib. feudor.*

Dices, illud ipsum confitetur voti auctor, ait enim Imperatorem directum esse Dominum, sed addit, quod Archiepiscopus potest esse, & est utilis Dominus: rationem inter alias hanc ponit, Dominus, inquit, feudi aut Princeps potest aliquem infeudare, infeudatus rursus alium super eadem re, nihilominus tamen vterque manet Dominus, & res dicitur esse vtriusque: addit hanc regulam, Vasallus, mei Vasalli, meus est Vasallus, quia res à primo Domino descendit, alioquin (ait) si non sit eadem res, Vasalli mei, Vasallus meus non est.

Hic fingere oportet Abbatem in Iurisdictione siue (ratione eiusdem) in Regalibus esse Archiepiscopi subuasallum, quasi Iurisdictione antiquitus per Imperatores data fuerit Archiepiscopis in feudum, deinde eadem per Archiepiscopos retro donata Maximinianæ Abbatæ in sub feudum sibi retentis primarij vtilis dominij reliquis, vt sit in sub feudatione.

Sed hoc illud ipsum est, quod per omnes probationes refutatum est, ostensumque Abbatem, Abbatiamve nihil potestatis aut Iurisdictionis Regalium, aut aliarum quarumcunque rerum ab Archiepiscopis vnquam accepisse: sed omnia immediatè ab Imperatore, non dependere ab illorum vllâ potestate, sed ab hoc vnico.

Sed, vt in terminis nostri præsentis propositi, de effectu in feudationis hîc maneamus, res ita est; quod subuasallus non infeudatur, aut inuestitur per mediatum superioremque Dominum, verum per Dominum suum immediatum, à quo sub infeudationem habet, idque vi contractus subinfeudationis, cuius implementum perficitur per inuestituræ traditionem, confirmaturque per eiusdem renouationem. *Rosenthal de feud. cap. 6. concl. 63. Carolus Molinæus, de feud. §. 60. gloss. 1. n. 5.*

Itaque cum Archiepiscopus Abbatem non inuestiat, sed Imperator, non Archiepiscopus, sed Imperator immediatus est Abbatis Dominus.

Illud autem quod iactatur, Vasallus mei Vasalli, est meus Vasallus, ad rem non pertinet, quamuis videas Doctores passim ita intelligere: scilicet quod istud dicatur ac procedat crassius & pingui Minerua, siue largo modo, quia Vasallus mei Vasalli etiam ratione eiusdem rei, non absolutè, nec propriè & simpliciter est meus Vasallus, sed solum, mediatè & propriè loquendo, non debet dici meus Vasallus, sed meus subuasallus, nec propriè & simpliciter dicor eius

Dominus, sed Dominus mediatus, seu Dominus Domini sui, ut inquit Text. in cap. vnic. de allod. ad fin. ibi. Aut sub Rege Dominium suum. *Carolus Molinæus de feud. §. 1. gloss. 6. n. 2. And. Aluat. in l. Modestinus ff. de verbor. signif. Henricus à Rosen. thaal cap. 9. membro 1. concl. 47. & cap. 8. quest. 10. & 11. cum plurimis DD. ab eo citatis.*

Sed ista parum ad nostrum propositum, & demus votatori, ut illa habeat, prout volet.

Addamus & præterea, Quod Rex in suo Regno, ac quilibet supremus Princeps in sua ditione, particulari prærogatiua, vniuersalis est Dominus, quodque non solum sui Vasalli immediati, sed & subvasalli omnes, & eorum Domini sunt Clientes & subditi sui; Imò, quod in fidelitate & Sacramento, semper nominatim excipiat, vel excipi intelligatur fidelitas supremo Principi debita ob subiectionem illam, quæ ab omnibus, siue Vasallis, siue alijs quibuscunque subditis supremo Principi debetur, nobis hîc sufficit quod inuestitio ab immediato Domino proficiscitur ac præstatur.

Quod quidem ita esse constat non solum ex constitutionibus, iureque feudali, sed & ex ipsa omnium Regnorum, ditionum ac populorum & præcipuè in Imperio usu & obseruantia.

Videmus enim omnes Imperij Principes, qui Status suos ab Imperio immediatè recognoscunt, illos feudatarijs suis, vasallisque, qui ab iisdem Principibus in ditionibus suis, feuda immediatè subfeudorum iure tenent, infeudationes, inuestituræ sue conferre siue renouare pro se, suoque nomine, propriaque auctoritate, cauebuntque, ne Imperatoris nomine infeudent, multò magis, ne, ut illud facere possint, postulent; exempla lustres Regis Bohemiæ, Ducis Saxonix, Comitis Palatini, aliorumque Principum Electorum, ac quorumcunque aliorum Imperij Principum vel statuum; ac si possis, vel vnicum ex eorum Vasallis nomines suis ditionibus, Iurisdictionibus, Principatibusque subditum, quem iisdem Principes ob idem feudum à seipsis mouens ac tentum, Imperatoris nomine infeudent, non autem suo.

Ipsè Archiepiscopus in suo, ac sub suo Archiepiscopatu plures habet suos Vasallos, Archiepiscopum immediatè pro feudali Domino recognoscentes, vel vnum ex illis nominet, quem Imperatoris nomine infeudet, quorum fidelitates recipiat, Imperatoris nomine, non suo, quos ut infeudare posset opus haberit illi concedi, ut id Imperatoris nomine facere liceret.

Ac sanè etiam semotis omnibus ratiocinationibus ex ipso simplici naturali iudicio, si Archiepiscopus Dominus fuisset, quid opus erat eum postulare impetrareque, ut inuestituræ conferret pro Imperatore siue Imperatoris nomine? Fingat hic nobis vel votator, vel scriptor, vel alius quicumque ex Archiepiscopistis vllum causæ, vel colorem, vel umbram.

Art. 4. Quod voti auctor frustra laboret in questionibus generalibus, cum habeatur casus specialis decisus, quodque eius exempla contra ipsum militent.

Potest, inquit, suo nomine quis aliquid habere in re, immo ipsum Dominium, & tamen etiam alieno nomine in eadem re aliquid facere; exemplum ponit in procuratore in rem suam, in usufruario. Quis enunciationem istam, ut ita generalis est, negat? Et illi non solum subscribimus genera-

tim, sed si cupit, etiam auxilia præstamus, & addimus; Potest Hypothecarius creditor, qui Hypothecæ ius in re habet, rem, Domini nomine locare, arare, colere, eandem rem Domini nomine possidet, etsi ius illud suum hypothecæ sibi ac pro se habeat. Potest propriarius fructus colligere usufructuarij nomine, & vicissim usufructuarius, Domini nomine proprietatem conseruare, detinere. Hoc non est, quod opus est, vt prober, sed istud: Archiepiscopus non infeudat, sed Imperator infeudat, siue Archiepiscopus non infeudat suo sed Imperatoris nomine, & tamen Archiepiscopus est immediatus feudalis Dominus, hic labor erit, quem frustra suscipiet.

In thesi illa generali, potest quidem quis Ius aliquod in re habere, & tamen aliquid etiam alieno nomine præstare, sed id diuerso respectu, ita vt in eo, quod alieno nomine facit, nihil habeat, & alienum nomen, suum proprium excludat, qua de re est textus apertus in *d. l. quod meo. ff. de acquir. vel amit. poss.* his verbis, *Quod meo nomine possideo possum alieno nomine possidere* (id est constituere. Gothef. ad d. l.) *nec enim muto mihi causam possessionis, sed desino possidere, & alium possessorem ministerio meo facio, nec idem est possidere & alio nomine possidere, nam possidet cuius nomine possidetur, Procurator alienæ possessioni præstat ministerium.* DD. passim ad d. l. cum similib.

Ac, vt in exemplis in voto allatis consistamus, Procurator in rem suam, siue qui cessam aut emptam habet actionem, in actione directa, quam Domini nomine instituit nihil habet, sed manet illa Domini propriari eiusdem offibus inseparabiliter infixæ.

Actionem vtilem habet Procurator in rem suam, sed illam non Domini, sed suo nomine intentat, adeo, vt si eandem Domini nomine intentaret, ab illa eadem eo ipso se abdicare censeretur.

Sic & usufructuarius proprietatem Domini nomine possidet, atque adeo non ipse, sed Dominus possidet, in eaque nihil habet, sed ius usufructus suo nomine tenet, fructus colligit suo itidem nomine, proprii usufructus iure, non autem Domini iure aut nomine, adeo vt si Domini nomine fructus se colligere constitueret, eo ipso eisdem Domino acquireret, & ab illis sese excluderet. *l. Pomponius 29. ff. quib. mod. usus. vel us. amit. d. l. quod meo, l. qui bona fide. ff. de acquir. vel amit. poss.*

Itaque ex ipsa ratione similitudinis ab iisdem exemplis deductæ concludenter sic inferitur, inuestituram Imperatoris nomine tradit Archiepiscopus, ergo feudale Dominium immediatum non habet, si Dominium immediatum haberet, inuestituram traderet suo nomine, hoc non facit, ergo nec illud habet, vt de Abdicatione taceam.

Art. V. Ex diuersis alijs in voto assertionibus probatur Abbatie Dominium ad Archiepiscopos non pertinere.

QUOD Dominium (inquit votum) & proprietatem, verum est Imperij esse Monasterium cum Regalibus, iuribus, item esse omnia temporalia Imperij feuda: Splendida est confessio, quam ipsa rei euidencia expressit: vide congruam ex illa illationem, & sic (addit) *directo Dominio ad Imperium pertinere, vtili verò ad Archiepiscopum Treuirensis.*

Quemadmodum (subuertit) omnes Ducatus, Comitatus & membra alia Imperij sunt Imperatoris, cum Regibus, iuribus, feudis, quæ tamen quoad vtile Dominium

sunt Principum, Comitum & Vasallorum. Est enim distinctum Dominium in directum, utile & quasi Dominium, quilibet enim Dux in suo Ducatu est loco Principis, hæc votum.

Vnde sic deduco, illa sunt Imperij feuda, quæ ab Imperatore Imperioque immediatè tenentur siue procedunt, atqui feuda nostra sunt Imperij feuda, (ait votum vti & omnia documenta) ergo ab Imperatore Imperioque immediatè tenentur, siue procedunt.

Deinde ita: Abbas Monasteriumque suæ propriæ Iurisdictionis suorumque Regalium, Feudorumque aliquod sanè habet Dominium, virtute cuius inuestitur, hoc in confesso est. quodnam autem dices esse? nempe utile.

Atqui Imperator (vt ait votum) directum habet Dominium, Abbas autem, siue Monasterium utile, ergo nihil superest quod Archiepiscopi habeant, diuisum enim est (vt inquit votum) dominium in directum & utile, vtraque autem illarum specierum ab alijs occupata est, ergo nihil restat Archiepiscopo, quod occupet.

Iterum sic: Dux est, Comes, Baro, Castellanus, Iurisdictionalis Dominus, qui de Ducatu, Comitatu, Baroniâ, Castro, Iurisdictionali ditone inuestitus est. *ut quis dicatur Dux Comes &c. in vsib. feudor.*

Atqui Abbas inuestitur de Comitibus, Baronijs, Iurisdictione, Iurisdictionalibusque Dominijs. Ergo Abbas Comes est, Baro, Iurisdictionalis Dominus.

Sed (vt subiungit votum) *quando Duces, Comites, Barones recognoscunt alium superiorem, tunc sunt loco Præsidis: & sic alieno nomine Ducatus, & Comitatus tenentur, Imperatoris scilicet; nihilominus dicitur esse suus Ducatus, & omnia emolumenta capit is, qui est loco Præsidis, hæc votum.*

Itaque secundum istam voti rationem: si Abbas recognouit alium superiorem, tunc est loco Præsidis, & sic Imperatoris nomine, Ducatus, Comitatus, Regalia, Iurisdictionem tenet Abbas; deinde omnia emolumenta capiet, cum (vt dicit votum) omnia emolumenta capiat is, qui est loco Præsidis, itaque nihil capiet Archiepiscopus, cum post omnia capta nihil superfit, quod capiat.

Denique, vt in genere Comes, Baro, Castellanus, Iurisdictionis Dominus dicitur, qui de feudis istis inuestitus est: ita in specie, Imperij Comes, Baro, &c. dicitur, qui de illis ab Imperio Imperatoreque inuestitus est, quemadmodum Archiepiscopatus Comes, Baro, Castellanus, qui ab Archiepiscopo Archiepiscopatus iure inuestitur, atqui Abbas de illis inuestitur ab Imperatore Imperioque, Ergo Imperii est Comes, Baro, Castellanus, Iurisdictionalis Dominus.

Art. 6. Ex eo, quod voti auctor Archiepiscopus habeat pro Præsibus, vicarijs vicem gerentibus atque adeo pro Officialibus, eosque tales esse asserat: sequitur ac probatur, quod non sint Domini.

QVANDO, inquit votum, *Duces, Comites, Barones, recognoscunt alium superiorem, tunc sunt loco Præsidis, citat ad hoc Iasonem; subiungit, Et quod Præsides nomine & vice principis omnia faciat & eius officio fungatur, est text in l. sed licet ff. de offic. Præs. hæc votum.*

Quæ ideo deducit, vt illa Archiepiscopo tanquam Maximinianorum pro Imperatore Præsidi applicet.

Ita autem habet istius legis textus: *Sed licet is, qui Prouinciæ omnium Roma*

Magistratum vice & officio fungi debeat, non tam spectandum est quid Romæ factum est, quam quid fieri debeat.

Dicit Lex, quod Præses in Prouincia id sit ac possit, quod sunt ac possunt omnes Magistratus, Romæ: uti autem Magistratus Romæ Domini non erant, ita neque Præsides in Prouinciis, sed meri erant Reipublicæ ac postea Imperatorum officarii, sed administrati, uti & ista lex & omnia iura comprobant, ac ipsa rubrica de officio Præsidis, omnesque Reipublicæ Romanæ status, siue Aristocratia, siue Democratia, siue Monarchia vel Principatus, ac denique ipse votator, qui paulò post hæc ait, *manere enim insigne membrum Imperij potest, habens tamen Officium Præsidentis & Vicarium perpetuum*, ubi Præsidentem, Vicariumque pro officariis habet & agnoscit.

Vnde sequitur, quod Votator dum Archiepiscopum tanquam pro Imperatore Præsidentem constituit, illum à Dominio excludat, quanquam neque magis Præses sit, quam Dominus, ut infra demonstrabitur.

Addit votum, *Partes conuenerunt in processu asserente reo & acceptante Fiscali, Archiepiscopum esse perpetuum Imperatoris Vicarium.*

Sed Vicarius & vicem gerens dicitur is, qui vices alterius gerit, & ministrat, sed alterius vice, qui Vicarius si constituitur à lege, vel à superiore, dicitur ordinarius & ordinariam iurisdictionem habet.

At qui ordinarius eiusmodi habet propriam iurisdictionem, & iure suo etiam exequitur, cum delegatus nihil habeat proprij.

Ergo non est contrarium nomine alieno, atque adeo Imperatoris, aliquid exercere, & tamen aliquid suum habere. Hæc ratiocinatio, ac prope verba voti.

Ad quæ Resp. Quid Fiscus Archiepiscopo annuerit vel consenserit in processu, illa in re, Maximiniani incognitum esse, sed quidquid ab illo aut dictum sit, aut dici potuerit, illorum parui interest, ac si quid simile dictum sit, id verisimiliter dictum fuerit, quoad munus infeudandi, infeudationesque renouandi, ita scilicet, quod Archiepiscopus pro Vicario possit videri, ad inuestiturarum renouandarum factum.

De omnimodâ autem Iurisdictione, siue quod Vicarius aut officialis sit, quoad omnimodam Iurisdictionem in Maximinianos exercendam, nec dictum esse verisimile est, nec si dictum esset) verum, quemadmodum infra demonstrabitur.

Sed quidquid dictum sit, ex hac ipsa assertionem, quod Archiepiscopus Imperatoris sit Iurisdictionalis Vicarius, vicem gerens, officialisque ordinarius, quodque ordinaria, ut talis, Iurisdictionem exerceat, ex eo pariter conuincitur non minus, quâ ex Præsidentis prætenso officio, quod Archiepiscopus nihil Iurisdictionis dominio habeat. Si quidem Officarij, aut Officiales, siue illos Vicarios, siue Præsides, siue vicem gerentes, aut quocumque alio nomine voces, nihil, ut antea tetigimus, de dominio habent, immo incompatible est esse Officarium & Dominum, uti esse dominum & seruum, dominum & procuratorem: relatiua enim illa sunt, quæ inter duo extrema diuersa necessariò versantur.

Imò, obijciat votum, Iurisdictione ab illis (ordinarijs scilicet officarijs) proprio iure exercetur, quæ itaque illis est propria.

Respondeo, exercetur: sed proprio Officij iure, non proprio Dominij iure, officium siquidem quodammodo ipsis est proprium, virtute cuius Iurisdictionem administrant, sed illa, quoad dominium, non ipsorum est propria, sed dominorum.

Ac, ut ista clarius perspiciantur, respicienda est, primò differentia inter antiquæ Reipublicæ Romanæ ac huius modernique temporis, quoad ista, statum.

In vetere illâ Romanâ Republicâ, siue ab optimatibus, siue à populo, siue etiâ

postmodum à Principibus rectâ ac Imperatâ, antequàm feuda, Iurisdictionum-
que dominia introducta essent, Reipublicæ Magistratus Prouinciales, siue in
Prouincias missi Proconsoles, Præsides: in Vrbe autem Consules, Prætores, Æ-
diles, qui & annui erant, Iurisdictionem sanè proprio Iure exercebant, id est, vi
potestateque sui Magistratus, qui à populo collatus, officij tempore, illis pro-
prius erat, ex quo à delegatis, vel illis, quibus demandata erat Iurisdictione, distin-
guebantur, quod hi Magistratum non haberent, neque per consequens, vi Ma-
gistratus propriam vllam Iurisdictionem, sed mandantis Iurisdictione funge-
rentur.

Illo autem tempore, de Iurisdictionis dominij, directis siue vtilibus, aut de
feudis, nulla erat neque existentia, neque cogitatio, sed existerat penes Rem-
publicam, ac post Legem Regiam penes Augustum Successoresque Imperato-
res supremæ istius potestatis Iurisdictionisque quasi proprietas, in qua Imperij
Maiestas consistebat.

Sed postea, succedentibus temporibus Iurisdictionum feuda per totam Eu-
ropam introducta fuerunt, vtile, ac directum dominium in his distinctum, ex
rebus soli, Iurisdictioneque, dominia Iurisdictionalia composita Principibus,
dominisque, per vtile dominium propria facta: vnde Vasalli effecti, Duces,
Principes, Comites, Barones Castrorum Domini, qui ob illud vtile dominium
Proprietarii, Domini que Iurisdictionis esse dicuntur, ac sunt.

Quam Iurisdictionem cum ipsi per se administrare commodè non possent,
introducitur est, vt Officiarios constituerent, à quibus Iurisdictionis executio
perageretur.

Officiarii illi de Iurisdictionis feudorumque dominio nihil habent, vtili do-
minio penes Vasallum vtilem dominum: directo autem, penes directum domi-
num existente.

Sed Ius quoddam habent administrandæ exercendæque Iurisdictionis, in
quo officium consistit, tanquam quid tertium, distinctum ac seperatum à Do-
minio, siue vtili, siue directo, quod Ius ipsi officario certo modo proprium esse
dicitur, adeò vt illi liceat intentare interdictum, vt possidentis ad conseruan-
dum contra turbationem Ius possessorium ipsius officij: nullo autem modo in-
tentare liceat idem interdictum, pro Iurisdictionis Domini que iuribus, in qui-
bus nihil habet. Carolus Loysacius in illo luculento Tractatu, quem nuper de
officijs dominijque edidit. *lib. 2. de offic. cap. 1. num. 30. & sequentibus, & alibi
passim.*

Secundum quæ dici potest illo respectu, etiam nunc officarios siue officia-
les, iure quodam proprio Iurisdictionem exercere.

Sed Ius illud, officij ius est, non dominij, quasi propter proprietatem illam,
quam in officio habere dicuntur, à dominio tamen penitus distinctum ac sepa-
ratum.

Quod si Ius illud officij ad proprietatem ipsam dominiumue Iurisdictionis
referas, ita vt dicere velis officarium, Iurisdictionem sibi habere exercereue
proprietatis, dominijve iure, hoc sanè longè lateque erroneum fuerit. *Idem
Loysacius eod. tract. de dominij cap. 4. n. 7. & n. 13.*

Ac, vt ista vltèrius explicentur, notandi sunt diuersi Iurisdictionis gradus;
Primo gradu stat existitque Iurisdictione illa suprema, vnita summæ illi potestati,
in qua supremi status, siue Monarchici, siue Aristocratici, siue Democratici ma-
iestas consistit, à qua Iurisdictione potestateque omnes alia Iurisdictiones potesta-
tesque exeūt, vt radij à sole. *Car. Loysacius de dominij c. 2. n. 2. & seq. Carol. Molinæus.*

Ab eadem illa supremâ Iurisdictione, proximè profluunt illæ primariæ subalternæ Iurisdictiones, quæ maioribus ditionibus territorijsque illustra illa excellæque feuda componunt compinguntque, vnicam illam supremam Iurisdictionem suscipientes, tanquam ab illa immediatè excerptæ, per vtilis dominij separationem, & in feudatarium Vasallumve transfusionem.

Tales sunt Imperij Principes, statusque illi, qui Principatus, Territoriaque sua immediatè ab Imperatore, sacroque Imperio habent ac tenent, nullis aliis intermediis Dominis interiectis. *Idem Loysacius eod. c. 1. n. 34. 35.*

Hi in suis Principatibus, territorijsque, alios inferiores, sibi que subiectos habent, etiam Iurisdictionum diuersarum Dominos, immo sub dignitatum Titulis Comitum, Baronum, Castellanos, in quos suæ Iurisdictionis partes altero inferiore gradu subfeudorum Iure transtulerunt.

Illi omnes vi suæ proprietatis, Dominijque sui Iure curias Iurisdictionales constitutas habent (vti ex vsu vbi que obseruato videre licet) in illisque officiales siue officarios, qui dominorum suorum respectiue proprietariam illam Iurisdictionem administrant, quisque relatiue proportionaliterque ad sui domini gradum, qualitatem, statumque, Princeps statusque supremus, vti vltimum supremumque Iurisdictionis gradum aut ressortum penes se proprietariè retinet, ita & consistorium suum habet supremum, quod & de suo corpore esse censetur, eiusque personam in suprema iudicatione representat.

Principes sub supremo Principe immediati sua habent subalterna consilia.

Mediati Domini siue subuassalli suas curias inferiores, alijs superioribus subordinatas.

Existis non dixeris curias illas officariosque illas exercentes, Dominium Iurisdictionis habere, sed Iurisdictionem exequi, etsi officia sua sibi habeant propria.

Sic suprema consistoria, quæ in iudicando ipsum Principem supremum representant, non habent Iurisdictionis supremæ dominium, sed illam exercent.

Sic & Treuirensis Archiepiscopi, Archiepiscopatusve Temporale consistorium, non habet Iurisdictionis Archiepiscopalis proprietatem, sed eiusdem exercitium.

Dominium istud Iurisdictionis, vt residet in persona Domini, dicitur potestas in proprietate, siue proprietas potestatis, officium autem Iurisdictionis, prout Iurisdictionis est in officario, dicitur potestas in exercitio siue potestatis exercitium. *Idem Car. Loysacius tract. de Dominijs cap. 1. n. 24.*

Quæ vt essentiâ qualitate ac naturâ penitus separantur, ita & effectus plane diuersos producant.

Dominium producit Domino ius, officarios pro administrandâ suâ Iurisdictione constituendi, Iurisdictionis commoda, emolumenta mulctarum, confiscationum, bonorum vacantium & similia, percipiendi. *Idem Loysacius de Dominijs, c. 4. n. 13. & c. 12. per totum.*

Officialis autem officialem non constituit, sed tantum (in casibus) delegatum, emolumenta illa non percipit, sed pro opera stipendium, quod ipsi à Domino ex arbitrio statuitur. *Idem Loysacius ibid. & tractat. de offic. libr. 1. cap. 8. per totum.*

Multò minùs collectas in subditos indicit, quod & ipsum, supremi Imperij Maiestatisque ius est, imò priuatiue ad ipsos Iurisdictionales Dominos, nisi quatenus Imperij Principibus ab Imperatoribus olim concessum est, vel ab illis alio titulo aut ratione acquisitum.

Quæ cum ita sint, patet Archiepiscopum, dum se pro administranda Iurisdictione Imperatoris esse ordinarium Officialem, vicem gerentem, Præsidentem siue Vicarium asserit, eo ipso Principatum Dominatumque erga Maximinianos à se Archiepiscopatuque suo excludere.

Ac sanè, si Archiepiscopatu comprehensa fuisset Maximiniana Abbatia, si in illam, vt in Archiepiscopatu, Dominij iure Iurisdictionem habuisset Archiepiscopus, quid opus fuisset se Iurisdictionalem Vicarium officialemque constituere?

Archiepiscopus se Archiepiscopatus Principem Dominicalem, siue Dominum Iurisdictionalem esse præterdit, Monasterij Maximiniani autem Vicarium, Ergo hoc ab illo diuersum, hoc non de illo, neque sub illo.

Archiepiscopus, ait votum, est Vicarius Imperatoris quoad Maximinianos, addit, Et habet Imperatoris potestatem Iurisdictionemque in illos. Id, si ita est (quod tamen neque est) ergo idem consistorium cum Imperatore constituet, eius personam in iudicando, cognoscendo repræsentabit. Cap. non putamus de consuetud. in 6. Rosenthal de feudis, cap. 5. conc. 5. numer. 7. cum alijs, quos citat. & DD. passim.

Atqui Archiepiscopus, vt Archiepiscopus, siue Archiepiscopatus iure, idem consistorium cum Imperatore non constituit.

Ergo Maximinianorum status ab Archiepiscopatus statu alius, ac distinctus est, ille huic non subditus.

Ex hoc itaque, quod Archiepiscopus se pro Imperatoris Iurisdictionali Vicario, quoad Maximinianos iacet, consequens est eum fateri illos in Archiepiscopatus principatu non comprehendi, neque ipsi subdi.

Sequitur item Archiepiscopum, Dominij substantiam, nomen, emolumenta, in Maximinianos præterdere non posse.

Ac sanè si ipsos Archiepiscopi Vicarios, Officialesque, Iurisdictionalesque consiliarios in exemplum proponamus, vel ipse Archiepiscopus negotium hoc pro Maximinianis decisurus sit, quid enim, An concessurus est illos suos Officiales se dicere posse sui Principatus Iurisdictionales esse Dominos, illos Dominicalis suæ Iurisdictionis rem, nomen, fructus, commoda, prouentus posse usurpare?

Quid? An eisdem admittet ius illud ad eò sublime, Dominicale, Regale, Vexigalia, contributiones, collectas subditis indicendi, vt illas ipsi sui Consiliarij Officiales sibi addicant, inferant? sub hoc exemplo Iudex sit vel ipse Archiepiscopus.

Imò & ipsum votum alibi istud ita dijudicat pag. 129. *vers. sed quia.* vbi formalibus verbis ponit contraria esse vicem gerere Imperatoris & rem possidere eaque vti.

Art. 7. Hallucinationes votatoris miræ circa eadem Iurisdictionalia Dominia Officiaque indicantur.

CÆterum in quas tricas confusionesque sese Votator circa illa miserè implicet, operæ pretium fuerit ad dijudicandum illius auctoritatem hinc expendere.

Primò itaque asserit Imperij Principes, Duces, Comites, esse Officiarios Præsidesque.

Deinde per rationes quas subnectit, effectu constituit illos pro simplicibus delegatis, qui proprio iure nihil faciunt, sed omnia alieno.

Postea

Postea illos Dominos facit, & tamen ex eo quod Domini sint, infert eos Officiarios esse, atque etiam omnia alieno nomine facere.

Sed verba audiamus.

Quando, inquit votum, Duces, Comites, Barones recognoscant alium superiorem, tunc sunt loco Præsidis.

Addit, *Et sic alieno nomine Ducatus, Comitatus tenetur, Imperatoris scilicet, quidquidem eiusmodi Principes possunt, faciunt auctoritate Principis, qui illis hanc potestatem concessit.*

Confirmat his verbis: *Et quod Præses, nomine & vice Principis omnia (nota vocem) faciat & eius vice fungatur, est text. in l. sed licet. ff. de offic. Præsidis. hæc votum, num. 115. & seqq.*

Vnde primò, Imperii Principatus, feuda, Regalia, dignitates, Iurisdictiones, ad personalia officia, gubernationes, rectiones redigit; Annuitis Imperii Principes?

Hic, si illi creditis, utilis vestri Domini iure nihil, sed omnia, officiorum iure in ditionibus, Principatibusve vestris peragatis; immò & omnia nomine, auctoritate, vice ac Iure alterius, vestro nihil, nihil inquam vestro, non enim omnia essent alieno, si aliquid vestro.

Ergo (quod est consequens) simplices este delegati. *Jacob. Menoch. de arbit. iudic. lib. 1. quest. 12. n. 4. & de præsumpt. lib. 2. præf. 16 n. 4. 5. 6. 7. & 28. 31. l. etsi prætor. 3. ff. de offic. eius cui mandat est Iurisdictione. l. solet. ff. de Iurisd. ipsum votum loco iam iam recitando.*

Sed paulò post aliud in voto recinitur, quod adverte, ita habet n. 120.

Ordinarius eiusmodi (de Officiario Præside vel vicem gerente loquens) habet propriam Iurisdictionem, & iure suo (etiamsi ab alio concessam) eam exequitur, cum delegatus nihil habeat proprij, hæc votum.

Hoc itaque in loco Officiarius habet propriam Iurisdictionem, quam proprio iure exequitur.

Illic, vel ipsi Domini, Principes, Duces, Comites omnia alieno nomine, Iure, ac auctoritate gerunt.

Immò omnia gerunt alieno nomine ob id ipsum, quia sunt Officiarii, quia sunt Præsides, si voto credimus: quamvis & si eidem credimus, Præsides, Officiarii proprio nomine Iurisdictionem gerunt.

Vide iterum reuolutionem, *Omnes Ducatus, (eius verba iterum ponimus) Comitatus & alia membra Imperij quoad utile Dominium sunt Principum, Comitum & Vasallorum. n. 113.*

Apertum sanè axioma, ex quo deducatur, Duces, Comites, fundatarios, omnia alieno nomine agere, exercere, exequi, atque etiam esse Præsides, veteris qualitatis, *sub Rubricâ de offic. Præs. comprehensæ, quorum tempore nec adhuc ipsum nomen feudi, feudatarij, Vasalli, non solum in aures, sed neque in mentem hominum venerat.*

Art. 8. Archiepiscopum nec Iurisdictionale Officium habere in Abbatem, neque concessionem illum infeudandi aliud, quam simplex mandatum importare.

ISTA de illis Officialibus, siue Officiarijs, aut Vicarijs, qui circa Iurisdictionis administrationem versantur dicta sint, qualem esse, excludit, esse Iurisdictionis Dominum.

Sed

Sed neque Iurisdictionis exercitium habuisse vnquam Archiepiscopos, officij iure, magis probare possis, quàm dominium siue vtile, siue directum.

Ac sanè vnde illam istius facti probationem elicias?

Immò in contrarium, quod officium simile Iurisdictionale nunquam habuerint Archiepiscopi verificatur per omnes illas rationes, documentaque hactenus deducta, quæ omnia, vt ad rejiciendum prætentum Archiepiscopale dominium, ita & ad refutandum Iurisdictionale Officium militant.

Vsus officij nullus, nulla vnquam cognitio, iudicatio, mandatorum edictio, executioque nulla, denique officiarj iudicialis nulla functio.

Dices, forsan ex concessâ inuestiendi facultate nouum aliquem similem Vicariatum, Iurisdictionisue officium constitutum esse, quod & votum comminisci videtur.

Verum constitui nec potuisse, nec posse tale officium contra Maximinianorum ius statumque, satis abundeque supra ostensum est, vteriusque infra ostendetur.

Sed neque de facto constitutum esse ex istis, quæ etiam supradicta fuerunt, colligitur, cum nihil aliud concessum sit, quam facultas inuestituras renouandi Imperatoris Imperijque nomine, idque omnium Iuribus libertatibusque saluis.

Quæ concessio, ne quidem officij titulum qualitatemque quoad istam eundem actum continet, sed in simplici ministerio facti pro Imperatore Imperioque gerendi consistit.

Ipsa prima facies textus literarum Imperialium ad Ottonem Abbatem, quæ eiusdem Imperatoris Diploma explicant, ac secundum quas factum regulari debet, quas habes N. 51. illud omnium oculis ingerit.

Indicat Imperator per illas, se permisisse & mandasse Ioanni Archiepiscopo & suis successoribus Archiepiscopis, vt Imperatoris mandantis & suorum successorum in Regno, atque ipsius Imperij nomine & à parte ipsorum, Abbatem & eius successores Abbates, de Abbatia Regalibus, feudis & temporalibus, quæ à sacro Imperio mouent ac tenentur, inuestiat.

Iubet vt Abbas Archiepiscopum accedat, & ab ipso eadem Regalia, feuda & temporalia ex parte Imperatoris ac sacri Imperij, in debitâ formâ accipiat, & illi in Imperatoris mandantis ac suorum Successorum nomine ac loco consuetum debitum & Iuramentum præstet, vti & Abbatis Successores præstare tenebuntur.

Quid clarius, quàm per illa nihil aliud constitui, quàm mandatum de inuestiturarum renouatione impertienda, illo modo quo de iure fit, vt per Procuratores siue mandatarios inuestituræ renouentur, factæque per illos, factæ esse censentur per ipsosmet Dominos?

Cauillis sanè aut ambagibus nullus potest esse locus, neque hæsitatio ingeri, vlli ingenio vel simplicis ac communis sensus lumine prædito, quidquid in vanum trahatur, vellicetur, torqueatur textus.

Sed *vtum ipse, vel alius pro te inuestituram faciat vel suscipiat, nihil interesse putamus: potest enim hoc negotium, & per procuratorem ab vtraque parte expediri, inquit textus in c. inuestitura. §. sed etiam tit. per quos fiat inuestit. in vsib. feud.*

Notanda verba, *vtum ipse, vel alius pro te, item per Procuratorem*, ita vt alius qui pro te facit, nihil sui, sed tu ipse tuum facere censearis, item quod pro alio facere & procuratorem esse in danda vel renouanda inuestitura pro synonymis habeantur.

Deinde

Deinde in quæstione illa iuris communis, quæ in casibus Iurisdictionalibus mouetur: An censeatur concessa esse Iurdictio ordinata vel delegata, signum præcipuum est, non ordinariam, sed delegatam esse datam, si mandantis nomine aut autoritate exequi demandetur, vt paulò antè probatum est. *Jacob. Menoch. de Arbit. Iudic. lib. 1. quæst. 12. n. 4. & de præsumptionibus lib. 2. præf. 16. nu. 4. 5. 6. 7. & 28. 31.*

Sed &, quod magis est, ipsum hoc infeudandi negotium non est subiectum aptum ad delegationem propriè sumptam, quæ circa publica versatur, sed præcisè conuenit Procuratoris functioni, quæ ad priuata applicatur, infeudandi enim factum non publicum est, sed priuatum, cum nihil aliud sit quam possessionis confirmatio ad Vassallorum Dominorumque mutationem ex particulari contractu feudi descendens, quod & priuatim, & per Procuratores priuatos peragi solitum est, vti & homagium siue fides, itidem priuatim iudicialiterque per Procuratores priuatos vicissim recipi. *Cap. Inuestituram. §. Sed vtrum ipse, tit. Per quos fiat inuestit. in fin. & cap. Vtrum. tit. quid præcedere debeat, & passim in vsib. feud.*

Officij functio publica est, inquit Car. Loysacius *lib. de dominijs cap. 1. nu. 75.* Feudi autem priuata, scilicet in bellis Domino assistendi, in cuius rei signum, officij iuramentum publicè præstatur, feudi autem fides priuatim redditur, atque etiam officij merces passim consistit in stipendijs è publico percipiendis, feudatarij autem merces in Rebus soli, quibus per suas proprias manus fruitur.

Deinde libro de Offic. 4. cap. 5. n. 39. ita habet: *Officiarius officium peragit pro se ac suo nomine, quasi sui officij proprietarius, delegatus autem illud exequitur vice ac nomine sui delegantis, quemadmodam Procurator sui Magistri nomine administrat: nam in summa id, quod est Procurator in facto priuato, hoc ipsum est delegatus in facto publico, hæc ille.*

At (obijcies ex voto) munus illud infeudandi datur in perpetuum successoribus Archiepiscopis, pro successoribus item Imperatoribus.

Vt sic datum sit (& quid, & quomodo datum sit, ex litteris ad Ottonem Abbatem scriptis dignosce) non ideò minùs consistet illa datio in mandati mandatarijue conditione, naturâ & munere.

Non enim est incompatible mandatum etiam pro Successoribus dari aut in Successores transire, remanente nihilominus simplicis mandati aut delegationis substantiâ.

Nam, exempli causa, cum alicui delegatio facta est sub nomine dignitatis, tunc in Successorem transit, & tamen non minùs est delegatio etiam ad nutum reuocabilis, in qua nihil iuris proprij habet delegatus. *Jacob. Menoch. de arbit. iud. quæst. 68. n. 21. in authent. vt nulli Iudic. & §. hoc iubemus.* Exercitium meri Imperij durat in Successorem Iudicem, etsi merum Imperium rescripto delegatum seu commissum erat, neque enim olim iure Magistratus competebat, sed tantum per demandationem siue delegationem. *l. i. ff. de Offic. eius cui mandat. est Iuris.*

Quod autem etiam pro Successoribus dari possit concessio, quæ nihilominus sit reuocabilis, ostendit Cap. Si gratiosè, de rescript. in 6. his verbis: *Secus autem, si vsque ad Apostolica sedis beneplacitum gratia concedatur prædicta: tunc enim, quia sedes ipsa non morietur, durabit perpetuo, nisi à Successoribus fuerit reuocata.*

Iudices à Præsidente dati solent etiam in temporibus Successorum eius durare, ait Lex, Venditor 49. in fine. ff. de Iudicijs.

Cùm Lex simpliciter constituit aliquem Iudicem, & dubitatur, quam Iurisdictionis speciem tribuerit: an scilicet ordinariam vel delegatam, tunc quidem resoluitur à Doctoribus censi constitutam esse ordinariam Iurisdictionem, si in perpetuum sit. *Iacob. Menoch d. præf. 16. n. 14.*

Sed hîc non versamur in casu illo, quo Iudex simpliciter constitutus sit, aut Iurisdictionis aliqua simpliciter concessa, sed in illo, quo non Iurisdictionis, sed inuestiendi factum, non simpliciter, sed committentis nomine commissum est.

Quo sanè casu aliud planè resoluitur, vti videre est apud eundem Menoch. *ead. Præf. n. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 28. 29. 31. 32. & seqq. text. supr. à cit.*

Essentia contractus in suâ formâ consistit non in tempore, tempus non est modus faciendæ aut mutandæ obligationis; substantia rei attenditur, non circumstantiæ aut accidentia, cùm de illa apparet, ista non curantur. Substantia autem delegationis mandati Procuratorij consistit in agendo, faciendo, exequendo, nomine, iussu & autoritate delegantis, constituentis, mandantis, *l. 1. ff. de Procuratoribus, l. 1. l. 3. ff. de Offic. eius cui mandat. est iurisdic. l. non solum 39. §. qui alieno. l. qui proprio 46. l. is cuius 64. l. qui absentem 75. ff. de Procuratorib. & passim.*

Finem considerare oportet, non tempus, finis enim designat, qualis res censenda sit. *Gail. l. 2. obseru. 53. n. 7.*

Per clausulam de Successoribus effici potest, vt morte non finiatur istud mandatum, sed non ideo minus mandatum est.

Diuerſi alij casus existunt, quibus mandatum morte non finitur, sed ad Successores transit, quos casus vide latè congestos apud Cardin. Tuschum *verb. Mandatum con. 65.*

Dari procurator potest & in perpetuum, ait lex, & in perpetuum, 4. iuncta, *l. 1. in fine. ff. de procuratorib.*

Tandem, omnium instar fuerit ac sufficiet genuina agnitio & recognitio ipsorum Archiepiscoporum, quam præsertim perspice in actis Procuracionum ac inuestituræ à Ioanne Isenburgico Archiepiscopo, eodemque simul Abbatia Maximiniana Commendataria traditarum sub Numer. 56. & 57. in quibus videas passim eundem Archiepiscopum sese Commissarium pro inuestiando Abbate agnoscere ac nominare, siue, quod tanquam Commissarius Abbatem inuestiat Imperatoris seu Regis nomine & autoritate, de Iurisdictione, mero ac mixto Imperio Regalibus ac feudis, quæ ab Imperio Abbatem habere ac tenere asserit, Monasteriumque insigne S. R. Imperij membrum existere, item, quod fidem recipiat nomine & à parte, imò expressè ex mandato Imperatoris Maiestatis, item, quòd Abbas fidem seu Iuramentum præstet ac referat ad ipsam Imperatoriam Maiestatem Imperiumque, item quod ibidem notabilis sit expressa illa distinctio, quâ dicitur Abbas inuestiri, tanquam verus, naturalis, ordinarius & legitimus Dominus: Archiepiscopus autem inuestire, non tanquam Dominus, sed tanquam mandatarius ac Commissarius, nomine & ex parte Imperatoris; Quæ cum dilucidius ex ipso instrumentorum textu perspicui, quàm hîc referri queant, illuc consideraturum Lectorem remittimus.

Art. 9. Solum nudumq; inuestituras renouandi factum Archiepiscopo competere, amplius ostenditur.

SED age, præsupponamus contra, quod verum est, inuestiendi munus datum esse ad titulum officij, non per delegationem, siue mandatum aut Procuratorium, sed irreuocabiliter officij iure: quidnam erit Ius illud? nempe Ius officiumque erit inuestituras pro Imperatore ipsiusque nomine renouandi.

Quid in illo munere, in Archiepiscopi commodum comprehendi censeas?

An Iurisdictionem, merum mixtum Imperium, Ius, causas litelque iudicandi, cæteraque Iurisdictionis munia?

Sed inuestire, siue infæudationem aut inuestituram renouare ista minimè complectitur.

Inuestitura quid sit, norunt omnes. Inuestitura est possessionis traditio; altera proptia, cum corporaliter traditur possessio; altera abusiuæ, siue impropria, cum sine corporali apprehensione, per verba cum symbolo datur possessio.

Inuestitura quidem (inquit textus) propriè dicitur possessio, abusu autem modo dicitur inuestitura, quando hasta, vel aliud corporeum quidlibet porrigitur, à Domino feudi, se inuestituram facere, dicente. Cap. Inuestitura tit. quid sit inuestitura, in principio.

Idque cum primâ inuestiturâ traditur in noui feudi pactione, aut constitutione primæua.

Sed, cum iam feudum vetus est, & hætenus constitutum, traditumque, Infæudationes illæ aut inuestituræ quæ renouantur (vt hoc in casu) ne quidem possessionem tradunt, neque noui quidquam conferunt, sed tantum hætenus facta ac tradita confirmant, *Cap. Inuestit. in princip. tit per quos fiat inuestit. & ibi Gothof.*

Quæ renouatio ac confirmatio nec recusari potest, sed est in obligatione præcisâ ex vi contractus feudalis à principio initi.

Itaque inuestituram renouet Archiepiscopus, feudorum possessionem confirmet, ac quod subsequens est, Iurisiurandi renouationem suscipiat, eaque omnia pro Imperatore Domino; istis peractis, mandato, adde & si vis, officio functus est, nihil superest quod faciat, in hoc vno consistat ac quiescat necesse est, nec ultra est, quod tentet.

Quid enim? An feudorum dominiorumque redditus, fructus, emolumenta, multas, simileque Iurisdictionalis dominij prouentus ex inuestitione illa Archiepiscopo attribuas?

Vnde istud? quo Iure illa ad mandatarium? addo, & si vis, Vicarium Officiumue ad inuestituras renouandas constitutum pertineat?

Immò, an ad ipsos omnimouæ Iurisdictionis Officiales pertinebant?

Quantò minus ergo collectas imperio præstandas inde Archiepiscopo in eiusque commodum transferes?

An enim mandatum, adde & Officium, de reuocandis inuestituris Imperatorio nomine illud complectitur?

An collectas collectandiue Ius pro ipso Archiepiscopo in Abbatem Abbatiamue?

An & ius in Abbatia subditos indicendarum contributionum Archiepiscopo Archiepiscopatu iure inferendarum?

Si cui est subditis suis, aut etiam cuius alteri, immo & euidam est suis Officialibus aut Curia, perpetuum mandatum det Archiepiscopus, ut Vasallis Archiepiscopalibus inuecturas renouet, aut etiam ex antiquo usu nonnulli illius officiales, aut Curia, habeant officij iure facultatem inuecturas Vasallis renouandi pro Archiepiscopo; an, si illa omnia in Vasallos Vasallorumque subditos sibi vindicet, mandatarius ille siue Procurator Officialis, aut Curia patietur illud, aut annuet Archiepiscopus?

Vt ista ad ipsam partem, eiusdemque quod in se statuit, iuris exempla ferunt ac urgent, rationemque habent iuris non solum positivi, sed & naturalis ac expressè diuini: ita & illis libenter vtimur, neque post eadem ob oculos posita alijs ratiocinationibus autoritatibusue rem stabilire opus esse censemus.

Neque est, cur obijciatur comparationem omnem esse odiosam, fauorabilis enim est illa, quæ iustitiæ seruit tam sancto fini. Ardua quidem est Archiepiscopatus Electoratusque eminentia, culmina sunt dignitatum, quæ suscipimus ac reueremur, sed nobis in dignitate comparatio non est, bene in ratione, quæ ubique, cuique vna, eadem, æqua, libera, licita, nec ab ullo ægrè audienda.

Art. 10. Agnoscit voti auctor contradictionem, quam malè conatur declinare.

AD istam lucem cogitur ipse voti auctor oculos aperire, istis violentis rationibus manus dare, etsi sese miserè inuoluere ac intricare malit, quam propositum, quod malè assumpsit deserere, itaque rotundè agnoscit contradictionem implicare, Dominum esse, & alterius nomine infeudare.

Alioquin (inquit in §. nec hoc ei. pag. 102. de conciliandis Maximiliani I. circa infeudationem rescriptis loquens) *quis tam sit lippis oculis, qui non videat, si aliter capi debeant, apertè hæc verba sibi contrariari?*

Deinde & alibi addit in §. quia ergo. pag. 106. in hæc verba: *Quia ergo Imperatores: Maximilianus & Carolus, vno eodemque volumine, hoc ius inuectendi, cum alijs iuribus Archiepiscopo dederunt, in quo & vna, antiqua priuilegia omnia & singula non solum confirmarunt, sed de verbo ad verbum se nouo dant, certè non est dubium, nisi hæc distinctione hæc saluentur, quin contraria sint, &c.*

Itaque vel voto iudice contradictorium est Archiepiscopum Imperatoris nomine infeudare, & Archiepiscopum eorum, quæ sic infeudat, dominium habere.

Quam contradictionem vt conciliet, commenta ista inducit, Dominiorum vtilium, Vicariatuum, officiorum in ente rationis, quæ nec inducere potest, quin in eandem contradictionem, quam vitare contendit, incurrat, ita vt incidat in Scyllam cupiens vitare Charybdim.

Dominium (ait) *utile affingere oportet Archiepiscopis, ne censeantur Imperatores sibi contradixisse, qui concedentes Archiepiscopis infeudandi facultatem Imperatorum nomine, simul confirmarunt Archiepiscopis sua priuilegia præcedentia: quæ contradictionem vitare oportet omni interpretatione.*

At, cur sic validiùs non retorqueas, contradictionem vitare oportet omni interpretatione, itaque Dominium utile affingi non potest Archiepiscopis, ne censeantur illi sibi ipsi contradicere, qui ex eo ipso quod facultatem infeudan-

di Imperatorum nomine impetrarunt Dominium nullum se habere testati sunt?

In concessionibus contrarietatem evitare oportet, Ergo Imperatores dum concesserunt infeudare suo nomine, Dominij ius Archiepiscopo non agnouerunt, ne contraria dixisse censeantur.

Contradictionem evitare oportet, Ergo per Maximiliani I. Diploma nullum Archiepiscopo proprietatis ius datum aut confirmatum est, ne tot Principum concessionibus, titulis, contractibus, Rebus ipsis iudicatis, Maximinianorum ius asserentibus, Imperatorem contradixisse dicamus, immo ne sibi ipse idem Maximilianus contradixerit, qui eadem Maximinianorum iura ipsemet confirmauit, & innouauit, de Procerum consilio, ex certâ scientiâ & plenitudine potestatis, & quidem Treuiris, præsentem indubiè Archiepiscopo, & visis ac consideratis ipsis Maximinianis tot præclaris Diplomatis, Originalibus. lege Diploma eius sub N. 61.

Contradicens sibi ipsi pars, non est audienda; contraria dicit ac allegat Archiepiscopus; ergo non est audiendus.

Dicit enim se esse Dominum, & tamen infeudare alieno nomine, quod ipso voto teste contradictorium est.

Si error contigit in concessione ad partis narrationem aut postulationem facta, cur illum imputes concedenti, ac non narranti, postulanti ac impetranti, qui per subreptionem, palliationem, & obscuritatem concedentem circumuenit?

Cur non existimas contra talem impetrantem interpretationem faciendam, præsertim vt non lædatur ius Tertij, quin & impetrationem sibi ipsi contrariam, vti & cætera instrumenta sibi contrariâ ex seipsis cotruere ac per ipsam contrarietatem destrui?

Cur non & dicis, si Dominij aliquod ius, ista Archiepiscopi impetratio in Maximinianos completeretur, ius tertij læderet, itaque censendum non completi.

Ac sanè, si alteri parti alteram aurem referues, & æqua manu libras bilancem, mentem considerationemque ad Maximinianos, eorumque ius rationeque reflectendo, animaduertes commodam interpretationem ex Diplomatis illis Maximiliani I. Vnde quaque pro Maximinianis hauriri, facilem, iuri conformem, non contortam, non violentam, non Imperatoribus, sed Archiepiscopis contradicentem.

Dic age, vbi vel verbo de proprietate Abbatie S. Maximini in Diplomatis Maximiliani I. habetur mentio? ne umbram in eis reperies.

Bina libello inferuntur eiusdem Maximiliani Diplomata, Caroli V. nullum, etsi de eiusdem Imperatoris quodam Diplomate mentio fiat in libello; sed maluit scriptor non edere, itaque quid utilitatis in illo inesse possit, vel ex hoc ipso collige, ac cum nec illud, nec alia cernantur, non est cur hæreamus in non entis nullis qualitatibus.

Primum itaque Maximiliani I. Diploma, quale in libello inscriptum est (neque enim ita inscriptum omnimodè conuenit istis, quæ in voto de eodem referuntur, in §. puto verba concessionis &c.) inter cætera Imperatori ab Archiepiscopo suggesta ac enarrata, confirmat etiam Archiepiscopo Aduocatas Monasteriorum, Prumiensis & S. Maximini.

De iure autem inuestiendi Abbatem S. Maximini nihil continet, sed tantum de inuestiendis Abbatibus Monasteriorum, Prumiensis & Epternacensis

loquitur, vt patet ex textu.

Confirmat autem prætenfam Aduocariam, de proprietate nihil dicit.

Altèrum vero eiusdem Imperatoris Maximilian I. Diploma aliquot hebdomadum interuallo à primi impetratione distans, confirmatorium itidem est prætenfarum rerum Archiepiscopalium, illas vti & primum enumerat, de Aduocatia tamen Maximiniana mentionem nullam facit, Comitatus, districtus, Territoria, Oppida, Dominia, Castra, Villas Ecclesiæ Treuirensis, quæ Ioannes Archiepiscopus habet ac possidet, confirmat. interseritur hæc additio, *Iura, Regalia & feuda Abbati pro tempore Monasterij S. Maximini deinceps perpetuò conferendi. Subiungitur, Nec non Castra Droneck, Marchaque, de Talsanck, quod Castrum cum Marcha olim Syluestres Comites tenuerunt, ac modo Rheni Comes ab Ecclesia Treuirensi tenet vltèrius in feudum.* Adduntur immediata hæc verba: *Cum omnibus & singulis huiusmodi Comitatum, Dominiorum, omniumque & singulorum præmissorum districtibus &c.* Denique concludit hæc clausula, *nostris tamen & sacri Imperij ac aliorum quorumcunque iuribus & libertatibus in præmissis semper saluis.*

Dic age, ostendas hîc, vel hilum de Abbatia Dominio vel proprietate, de Maximinianorum iure libertateque ablatum esse, quibus omnia iura, libertasque, vti & aliorum quorumcunque expressa clausula, reseruata conseruataque sunt?

Confirmat, inquit votum, antiqua Archiepiscopi iura ac Priuilegia, atqui ista priuilegia probant Archiepiscopi in Abbatiam Dominium, ergo confirmat Archiepiscopi Dominium.

Cur non sic subsumas? Atqui antiqua ista priuilegia non probant Archiepiscopi in Abbatiam Dominium (testantur omnia in eam rem hæctenus deducta) Ergo non confirmat Archiepiscopi Dominium.

Quam res longè est petita; quantus circuitus, quæ vis illata!

Ecce Diploma istud (vt ad oculum patet) simplex est confirmatio iurium ac priuilegiorum Archiepiscopalium, quæ in sua Ecclesia habet, eaque generalis, ac in forma ordinaria.

In illa votatori probum ac iustum videtur comminisci Dominiorum Maximinianorum donationes, assertiones, dispositiones (quæ nullibi, nisi in eius cerebro extant) in hoc vnice, vt emungere queat contradictionem aliquam contra ipsum Archiepiscopi proprium factum, res planè ingenio eius digna illique multo vsui.

Sed finge audacter, trahere, vellica, fac dixerit expressè Archiepiscopus proprietatem, Dominium, Iurisdictionem, ac quidquid voles, se habere istius Abbatia, Imperator etiam ad illam enarrationem illa omnia expressè confirmarit, quid tu tibi inde vis? nempe contrarietatem, & illam habeas, vti & erit quoad Archiepiscopum narrantem, & se dominum simul, ac inuestire non posse asserentem, sed quoad Imperatorem concedentem, haud dixeris, confirmat ille conditionaliter sub his conditionibus. Si illa habet ac possidet, si ius libertasque alterius non læditur, si supplicatio vera est. Itaque cum deficientibus conditionibus deficiat & dispositio, consequens est nullam existere Confirmationem, quæ facultati infeudandi quoad Imperatorem obstat.

Ista dicta sint, sub illa hypothesi (si expressè Imperator confirmasset Archiepiscopo aliquam proprietatem) à quo tamen tantum abest, quantum oriens ab occidente.

Sed operæ pretium fuerit etiam expendere alias torsiones, quas Votator

textui apertè infert. Hanc clausulam, *cum omnibus & singulis huiusmodi Comitatum districtibus &c.* refert ad facultatem inuestiendi de Regalibus feudisque Maximinianis, quod si ita est, referte debet cum iisdem qualitibus, eo modo scilicet, vt facultas sit inuestiendi de Regalibus cum omnibus districtibus aut dependentijs, ita vt tam districtus ac dependentiæ simul cum Principibus feudis Regalibusque Maximinianis Imperij Imperatorisque nomine infeudentur, & tamen somniat voti auctor, quod per illam relationem *cum omnibus &c.* alia noua facta sit dispositio accessoria, à Principali planè absona, per quam districtus, dominia ac annexa omnia Abbatia Maximinianæ Archiepiscopo donata sint.

Sed & incongruenter eandem clausulam ad facultatem infeudandi Maximinianos applicat ac refert, cum ad Comitatus, districtus, dominia Treuirensis Ecclesiæ referatur, quemadmodum ipse textus, ordo & orationis constructio, verborum clausularumque significatio docent, & cuius legenti ad oculum patescit.

Vt redeamus & hunc articulum claudamus, ac simul vt rem ipsam, propositum item Archiepiscopi in illa infeudandi impetratione patefaciamus, vidit ille confirmationes istas præsentæ proprietatis cassas, irritas ac inanes sibi esse, Statu Monasterij ab omnibus retro sæculis contrario, sibi resistente, alium aditum sibi meditatus est illâ nouâ viâ infeudandi inuestituræ renouandi, sed cum animaduertisset rem nouam esse ac insolitam, inuestituræque receptionem absque Maximinianorum interuentione factoque expediri non posse, quos utique præuidebat nunquam pro iure suo, ab eo inuestituras recepturos, si illas suo nomine ac authoritate, ac tanquam de proprijs feudis, tradere attentaret, vt illis scrupulum illum occasionemque inuestituram recusandi tolleret, concessionem ab Imperatore accepit, qua declaratum est infeudationem istam de feudis Imperialibus, atque etiam nomine Imperatoris fieri, ex quo sanè nihil pristino rerum statui immutatum fuit, ipse Imperator ius proprium retinuit, Maximiniani item suum, Archiepiscopus sibi nihil addidit, nisi illud facti ministerium, quod inuestiendi præstatur; ex quo spes forsitan illi supererat sese in Monasterium istâ viâ sensim immittendi, ac paulatim & imperceptibiliter mutatis rebus introducendi, quemadmodum ipsa iuramenti mutatio postea subsecuta, & nunquam satis declamanda ac reprobanda testatur.

Ecce tibi explicationem in veritate in ipsis documentis, iure rationeque fundatissimam, candidam, simplicem, rectam, non Imperatoribus contradictoriam, sed Archiepiscopi euerforiam.

Art. II. Exempla Prumiensis & Epternacensis Monasteriorum, votatori plus nocere, quam prodesse.

Aptum ad istam intentionem prodendam exemplum profert voti auctor, Prumiensis & Epternacensis Monasteriorum, ne minus idoneam à natura & effectu copulæ ratiocinationem, vnde argumentum à simili deducit ab illis ad Maximinianam Abbatiam.

Ex qua & istud assumemus, quod cum eadem Monasteria Prumiense & Epternacense Imperialia fuerint, nec Archiepiscopo Archiepiscopatu iue subiecta, ita neque fuerit Maximinianum.

Cæterum, quod ad Epternacense Monasterium attinet, nec adhuc hoc tempore Archiepiscoporum potestati in temporalibus subditum existit, quidquid ex prætenis suis impetrationibus præ se ferant.

Prumiense autem, casum sanè tulit suo maximo malo, inter temporum confusionem, calamitatemque, aulæ Archiepiscopi adiectum; in eaque quodammodo extinctum, magno religiosi ordinis detrimento, iure an iniuriâ, sub iudice lis hæreat; neque penitus in aliorum iura inquirendi curiositas tangit Maximinianos, uti neque scriptor Diplomata circa eadem Monasteria edidit, audimus tamen prætensiones in contrarium existere, atque etiam persecuciones, etsi dormientes non tamen penitus extinctas, quas & suis temporibus excitari forsitan contingeret.

Atque hoc pro suo iure dicere possunt Maximiniani: quòd si Archiepiscopi circa idem Prumiense Monasterium alijs titulis rationibusque nixi non sint, quàm Diplomate Maximiliani I. in libello sub Z. n. r. inserto, aut similibus; sique (quòd ipsum votum indicat) sub prætextu inuestiendi, nomine Imperatoris ingressum in illud arripuerint, nec rationes meliores obtendant, quàm illas quibus Maximinianam Abbatiam ambiunt ac infectantur, iustitiæ, rationi æquitatiq;e magis consentaneum fore, si & à Prumiensi illo Monasterio penitus abisterent.

At quidquid sit, iure meritoque talibus exemplis mouentur, mouenturque Maximiniani, ut serio sibi inuigilent, se suaque acuratè tueantur, provideantque, ne sub talibus prætextibus intentio similis in eorum libertatem, bona, fortunas irrepât; in tempore occurrant, opponant, propulsent, in quo se, tam aperto iure, ratione ac iustitia nixos, Imperatorie potestatis ac æquitatis simul, ac sui magni optimi Protectoris auxilium semper experturos, nec ab eisdem vnquam deferendos esse confidunt.

Art. 12. Leuis quædam voti obiectiuncula refellitur ac simul retorquetur.

VT voti auctor probet Archiepiscopo plus concessum esse, quàm inuestiendi factum, ita obijcit, *Si, inquit, Archiepiscopus nihil aliud haberet nisi ius inuestiendi, noceret ei hoc priuilegium Maximiliani I. & onus illi esset potius, quàm priuilegium, cum tamen pro beneficio, non pro onere hoc ei datum sit. Atqui beneficia Principum latissimè sunt interpretanda in fauorem beneficiati, Ergo &c.*

At, nunquid vice versa validius sic rependamus? Si Archiepiscopus aliud haberet, quàm ius inuestiendi, noceret Maximiniani hoc priuilegium, cum tamen eis nocere non potuerit, neque pro onere hoc eis dari, ut à mandatario inuestiantur, neque etiam de facto pro onere datum sed pro beneficio, ut difficultatibus sumptibusque in Imperatoriam aulam pro renouandis inuestituris excurrendi eximerentur, neque enim in fauorem procuratoris, sed in fauorem inuestiendorum conceditur, ut per Procuratorem inuestituram suscipiant, Ergo si beneficia sunt interpretanda in fauorem beneficiati, interpretanda est illa concessio, ut Maximiniani non noceat.

Deinde, ubi verba clara sunt, non est locus coniecturis: verba autem clara sunt, quòd inuestiendi factum solum demandatum sit, frustra ergo ad coniecturas abis.

totius Germaniæ ac penè occidentis antiquissimum, multis Prælati in Sanctorum numerum relatis clarum, Imperatorum, Regum ac Principum fundatione, donationibus, tractatibus, sanctionibus, Authoritatibus stabilitum, proprio ac peculiari officii ac muneris titulo in Imperio insignitum, vt hætenus suis locis particularius deductum est.

Art. 3. Dum voti auctor aliud simile effugium molitur, in contradictiones impingit.

FAtetur auctor voti luce clarius constare Abbatiam Maximinianam privilegium habere, ne cui in perpetuum subit, nisi solis Imperatoribus & Regibus Romanis: ita enim loquitur: *Huic accedit, quod ex exemplis privilegiorum ab Abbate productorum, & ab Imperatoribus confirmatorum luce clarius constat datum Monasterio privilegium, ne cui in perpetuum subit, nisi solis Imperatoribus & Regibus Romanis hæc votum.*

Rês clara est, & patet dispositionis manifestæ sensus; & tamen euitabit voti auctor si possit lucis meridianæ diem, & subtili ingenio noctem soli offundet, passus hîc pressus est, vrget, effugiet tamen, hæc nempe orbita.

Non est, inquit, sub alterius potestate, qui est sub potestate Vicarij Imperatoris, qui ipsius est loco, ita vt Abbas dicere possit: sum sub Imperatore, sed Archiepiscopus est mihi locus eius; ingeniosa inuentio!

Itaque si potestas Vicarij non est alterius, quàm Imperatoris potestas, Ergo potestas Vicarij, non est Archiepiscopi potestas, quia Archiepiscopus alius est ab Imperatore.

Item si Monasterium subesset Archiepiscopo, vt Archiepiscopo, siue Archiepiscopatus Iuri, subesset alteri quàm Imperatori, Ergo non subest Archiepiscopo, cum subesse non possit alteri quàm Imperatori.

Item, Imperatoris Vicarius potestate (vt dicit votum) idem est quod Imperator, sed Archiepiscopus quàm Archiepiscopus non est idem potestate quod Imperator, Ergo Archiepiscopus quàm Archiepiscopus non est Imperatoris Vicarius: Itaque vt talis, non habet potestatem in Monasterium.

Quid cuniculos inuestigas? Quid te torques vellicando, trahendo, inferendo, conijciendo, diuinando? Quid de feudis, subfeudis, de dominijs vtilibus, de Vicariatibus, vicem gerentibus, præidentijs chimæras aut hippocentauros compingis? volita pro libitu per vacuum illud ac inane fictionum, teneris isto fune, per quem volens nolens retraheris ad hunc inuitabilem scopum, quod alterius potestati subdi non debeant, nec possint Maximiniani.

Ergo neque per Vicariatus officijue vllius impetrationem, neque per feudalis vllius Iuris translationem, neque per vllius Imperij Iurisdictionisue traditionem, neque vilo alio pacto, modo, aut medio effici potest, vt Archiepiscoporum potestati subiiciantur: cum, siue hoc, siue illo modo subiiciantur, verum esset quod alterius, quam Imperatorum potestati subderentur, contra eorum ius illud iustitiamque manifestam.

Ac sanè cum effugium illud in voto adinuentum perpendimus, admirari contingit, quid non in humanas mentes irrepit.

Voti propositum ac intentio est, in toto suo discursu tueri ac stabilire Maximinianos esse sub alio, quam Imperatore, nempe sub Ecclesia Archiepiscopoque Treuirensi, ad hoc, ecce medium; Non est, inquit, sub alterius quàm Impe-